

Bundeling van visies.

Antwoorden op vraag naar visie, gesteld door Albert de Vries

1. Wat zie ik mezelf doen?
2. Wat verrast me? Wat doe ik daar nieuw?
3. Waar en in welke situatie doe ik nu, wat ik dan nog meer of beter doe?

Anne Machiel:

1. Ik neem contact op met enkele scholen in mijn omgeving en vertel hen dat ik iets met hen wil verkennen/onderzoeken. Ik wil namelijk weten of ik met iedere leerkracht uit het onderwijs een kindbespreking kan doen binnen een half uur en wat dat met hen doet. Ik wil het inlevend waarnemen toetsen. Ik zoek hun communicatiekanalen en vraag hen daarin een kort verslag vanuit geraaktheid te schrijven.

Ik verzamel verrassende pedagogische casuïstiek en bijpassende toelichting en stuur die maandelijks gebundeld naar Dornach.

Ik word lid van de BD vereniging en De Vereniging van antroposofisch geïnspireerde geneeskunst en steun hen financieel.

Ik bezoek de bijeenkomsten van de pedagogische sectie en doe onderzoeksvoorstellen of nodig uit tot het doen van praktijkonderzoek.

2. Ik stap in vanuit nieuwsgierigheid en niet omdat ik mensen wil winnen voor mijn idee.

Ik maak wat ik doe breder op een plek die ik tot nu toe te formeel zag, het wordt meer stromend en vrij vanuit geraaktheid.

Ik verbind mij actiever met twee initiatieven, die mij wel interesseren, maar waar ik tot nu toe niet veel mee deed.

Ik kan mij verbinden omdat er meer openheid is.

3. In het contact met andere scholen, in de pedagogische sectie die dan ruimer is, ik verruim binnen de internationale pedagogie.

Ferdinand Zanda:

1. Over 10 jaar bestaat mijn werkend leven voor het overgrote merendeel uit werk voor en vanuit de verenigingshogeschool. Daarbij ben ik zo geoefend in het toepassen van de methodiek van het inlevend waarnemen en meedoen dat het een tweede natuur is. De levendigheid en positiviteit spat van ons af waardoor het werk veel energie geeft en er telkens nieuwe mensen betrokken raken die op vanzelfsprekende wijze een plek kunnen vinden en zelf ook actief worden. SPIN IN HET WEB - Mijn rol is onder andere die van spin in het web. Met mijn brede en diepe kennis organiseer en coördineer ik allerlei zaken. Er is een kantoor vanwaaruit de administratieve en IT kant op een efficiënte manier georganiseerd wordt. We zijn ons voortdurend bewust van het feit dat wat we doen ondersteunend is voor het werk waar het eigenlijk om gaat. Ik begeleid mensen, neem nieuwe mensen aan, richt processen en systemen in en onderhoud deze. ONDERZOEK EN ONTWIKKELING - We doen voortdurend onderzoek in eigen werk hieruit ontstaan publicaties. Op basis van de inzichten ontwikkelen we werkwijzen, systemen en software die aansluit bij de menselijke maat. Hoewel we meebewegen en aansluiten bij de technologische ontwikkelingen maken we', wat we 'kenmerkende keuzes' zouden kunnen noemen, wat onder andere inhoudt dat het algemeen menselijke centraal blijft staan, de mens blijft 'in de lead', en 'system says no' of 'uw situatie past niet in een hokje' zijn aanleiding voor verbetering. MENSENWERK - Naast mijn 'spin in het web functie' ben ik veel op pad om trainingen te geven, geef ik 1 op 1 coaching en werk ik tijdelijk mee in organisaties om daar de menselijke maat terug te brengen.

2. Het nieuwe is dat ik ondanks de vele bezigheden geheel ontspannen ben. Ook is er geen spoor meer van onzekerheid. Ik weet precies wat ik doe. We werken echt samen in plaats van dat ik al alleen het werk doe. Onderzoek en ontwikkeling is expliciet geworden. Er is meer mensenwerk en minder schermtijd. Wat ik vooral verassend vind is hoe sterk kloppend voelt als ik het me voorstel.

3. 'SPIN IN HET WEB' ben ik bij Bosbeweging. En in/bij mijn overige werk en opdrachtgevers zit dat er op een bepaalde manier ook in. Daar is het echter niet direct mijn rol en komt het voort uit de expliciete en impliciete vragen naar technische ondersteuning op het gebied van ICT wat logischerwijs raakt aan allerlei andere processen. 'ONDERZOEK EN ONTWIKKELING' Doe ik nu concreet in samenwerking met Vrijeschool Wonnebald, bij de ontwikkeling van Vink - gereedschap voor de leerkracht (in de volksmond leerlingvolgsysteem). 'MENSENWERK' deed ik af en toe al op vraag en die vragen worden meer. Gisteren werd ik gebeld door iemand met een vraag naar persoonlijke coaching.

Nu ik het teruglees zie ik dat het concreter kan, omwille van de tijd - ik heb nu ruim 1,5 uur besteed - laat ik het nu voor wat het is.

Roos Tibben

1. Ik schrijf vanuit de dagelijkse praktijk op de school waar ik werk, artikelen voor het ledenblad. Doordat ik dit ledenblad als vrijeschoolleerkracht automatisch krijg, ben ik op de hoogte van workshops en cursussen en ontmoet ik collega's vanuit andere scholen regelmatig. Ik heb minder het gevoel dat ik alleen aan het werk ben, maar voel me onderdeel van een grote groep mensen en weet waar ik bij aan kan sluiten of waar ik juist iets extra's wil organiseren. Bij ons op de schoolboerderij worden meer mensen uit het onderwijsveld, of uit andere antroposofische velden, uitgenodigd voor rondleidingen of workshops.

2. Er blijken meer mensen te zijn die met hetzelfde bezig zijn als waar ik mee bezig ben. Ook blijken er meer mensen geïnteresseerd te zijn in datgene wat ik in de wereld wil zetten. Ik ontmoet gelijkgestemden: buiten mijn dagelijkse collega's, maar binnen hetzelfde werkgebied. Ik wordt in mijn kracht gezet en onderzoek met hen de onderwijspraktijk. Wat ik nieuw doe, is mezelf zichtbaar maken. Dit kan ik, omdat ik me vanuit een breder veld gedragen weet.

3. Ook nu ben ik iemand die graag contacten legt en met een open houding naar de situatie kijkt. Dit doe ik vanuit een antroposofische achtergrond. Op dit moment voel ik mij niet aangetrokken tot de Hogeschool of de Avin. Door automatisch beroepslid te zijn van een antroposofische lerarenorganisatie, wordt er een groep zichtbaar, waar ik bij aan kan haken, of mezelf zichtbaar kan maken. Dit zorgt ervoor dat ik dan nog beter weet waar ik het gezamenlijke kan vinden en hoe ik als onderdeel van een groep daaraan bij kan dragen.

Dat concrete is best lastig!

Je hebt toch 'school' erin gelaten. Ik vind 'werkplaats' beter. Michaelswerkplaats?

Ik mis de Christengemeenschap als landelijke antroposofische organisatie. Of wellicht wilde je die er uit laten.

Jouw missie lijkt me interessant voor in het tijdschrift Driegonaal. Daar staan vaker kritische artikelen in.

Erna Trouw

Wat zie ik mezelf doen binnen de geschetste nieuwe vereniging en hogeschool, over 10 jaar? Tja, dan ben ik bijna 90. Ik begin maar bij wat ik nu doe. En plaats dat in het licht van de nieuwe constitutie.

Ik zie me een bijdrage leveren in de Maatschappij ter bevordering van antroposofie, een werkgebied van de algemene faculteit van de Hogeschool. Ik ben daar lid van, en "automatisch" van de AAG. Omdat ik verantwoordelijkheid voel voor het werkzaam worden van antroposofie in het dagelijkse algemene leven en bewust (onder)zoek hoe dat in concrete situaties te verwerkelijken ben ik lid van de Hogeschool. De innerlijke weg die in de 1ste Klasse gegeven wordt kan daarbij een hulp zijn.

Meest realistisch in mijn situatie is om aan te geven wat ik nu in bovenstaande zin in bescheiden mate doe. Ik initieer in het atelier op mijn erf in los verband ontmoetingsgroepjes rond een thema dat des- betreffende aan gaat. Zoals: vanuit ervaring en onderzoek het samenleven met gestorvenen bewerken; concrete levensvragen van deelnemers bewegen en doorzien wat daarin gewild wordt; beoefenen van gesprek n.a.v. uiteenlopende standpunten en gevoel krijgen voor karma; verzorgen van een meditatief leven. Naast dit eigen initiatief sluit ik me aan bij initiatieven van anderen, niet zozeer om de inhoud dan wel om de mogelijkheid in ontmoetingen elkaar te inspireren. Ik zie dit in het perspectief van "het verzorgen van het zielenleven in de enkele mens en in de samenleving".

Tevens faciliteer ik enkele kunst beoefenaren (schilder, euritmisten, musici) in hun onderzoek en oefening door het atelier ter beschikking te stellen, bevorder daarmee het werk van "zustermaatschappijen ter bevordering van..."

Wat verrast me? Dat ik dacht helemaal aan de zijlijn te staan in het "reguliere" verenigingsleven (ik beschouwde mijn groepjes als "we verenigen ons in antroposofische zin", los van lidmaatschap). Er ontstaat nu een voorstelling, waarbij ik me bewust kan en wil plaatsen in verenigingsverband - dat ook wil benoemen. Ik beleef een nu passende uitdrukking van mijn "imaginatie/inspiratie/intuïtiewerk", hoe de constitutie er nu uit kan zien, realistisch en de wil van Rudolf Steiner bij het kerst bijeenkomen in 1923/1924 volgend en verder voerend. Ik had al aan enkelen in de afgelopen tijd zinnen rondgestuurd als: ik hoop op een Maatschappij ter bevordering van Antroposofie waarvan de werkgebieden onderdeel zijn. Dacht toen aan een naamsverandering van AAG in Maatschappij ter bevordering van Antroposofie met daarbinnen onderafdelingen met desbetreffende verantwoordelijken en deskundigen die op dat gebied beleidsbevoegd zijn. Door jouw voorstel(ling) word ik enthousiaster: er is een AAG en er zijn Maatschappijen ter bevordering van antroposofie, pedagogie, landbouw enz. enz. Zij bevorderen het werk van de Hogeschool voor Geesteswetenschap en doen werk in de wereld. Ze zijn toegankelijk voor ieder die daar gebruik van wil maken. Ze bepalen eigen beleid, hebben een eigen geldstroom, en organiseren zich met vakwerkers en betrokkenen die verantwoordelijkheid willen dragen en op dat gebied (leren) deskundig te zijn.

Zijn eigenlijk de aanwijzingen/handreikingen die Rudolf Steiner in de 18 brieven aan de leden en de Leitsätze doet niet voor alle maatschappijen richtinggevend?

Luc Ambagts

Samenvatting Context: De antroposofische gemeenschap heeft een vruchtbare invloed op de samenleving door maatschappijen op vakgebieden waar professionals en geïnteresseerden enthousiast uitwisselen.

1. Wat zie ik mezelf daar doen?

Het genootschap voor initiatiefontwikkeling vraagt mijn hulp bij een te organiseren stimuleringsmiddag. Ik stel de leden van de projectgroep voor om voor we over een mogelijk programma beginnen eerst eigen ervaringen met het nemen van initiatieven te verzamelen. Iemand vertelt dat ze op een netwerk borrel zich voor had genomen met zoveel mogelijk mensen te praten. Door de vele ingelaste speeches bleek de tijd voor persoonlijk contact beperkt te zijn. Ze besloot elk

gesprek na maximaal een minuut af te kappen, te vertellen waarom ze dat deed en een kaartje met contactgegevens te geven. Tot haar verrassing werd ze in de week daarna door zeven mensen opgebeld die aangaven verder met haar over een project te willen spreken.

Op basis van dit verhaal stel ik voor het faciliteren van korte ontmoetingen als bouwstenen voor het programma te gebruiken. Daarmee wordt de vraag voor het programma verlegd van het vinden van publiek trekkende sprekers naar het vinden van manieren om ontmoetingen te onderbreken. In plaats van een openingswoord zullen we de deelnemers bij binnenkomst de vraag laten beantwoorden: met welk contact, idee of hulpaanbod ga je tevreden naar huis. Daarbij krijgen ze de opdracht hun antwoord met de overige aanwezigen te delen.

2. Wat doe ik nieuw?

Ik richt het gesprek op een ter plekke ontdekt, nieuw element. Daardoor wordt de oude gewoonte terzijde geschoven en verdwijnt de traditionele aanpak om plaats te maken voor iets nieuws waarin iedereen een rol heeft. Faciliterend inperken.

3. Waar doe ik dat al?

In het plannenmaken: Het gratis brede aanbod van artikelen voor Motief wil ik richten op een beperkt aantal kwaliteiten die elk nummer aan bod mogen komen. Dat biedt de mogelijkheid om voor open plekken mensen gericht een vraag naar een bijdrage te stellen.

Marijoke van der Keur

1: We kunnen de gewoontes en ritme in de dag weer te waarderen. Wij volwassenen geven richting aan de stroom van activiteiten in de dag. Het etherlichaam van onszelf en de kinderen wordt beter verzorgd. We gaan bewuster met onszelf om, we weten dat kinderen ons nabootsen, onze bewegingen maar ook onze binnenwereld. We bereiden de dag goed voor, staan in beter contact met innerlijk door meditatie. We sluiten de dag af door na te voelen en overdenken wat we te leren hadden die dag. Doordat kunstmatige intelligentie een grote rol heeft gekregen, zijn wij bezig met wat AI niet kan. Wederkerigheid verzorgen, waarden zijn belangrijk en geven richting. We zijn beter in staat om vanuit het Ik op onze astrale driften te beteugelen.

Ik zie mijzelf scholing geven bij allerlei kinderopvang, juist niet de antroposofische kinderopvang. Ik vertel over het belang van ritme, huishouden, gewoontes, rust, respect en aandacht. De kwaliteit van eigenheid, ambachten en de dingen aandachtig doen. Kindbesprekingen doen we door middel van 'Inlevend meedoen'. Wat wordt het gewild onder het 'negatieve' gedrag wat een kind laat zien.

2: Dat ik vooral blij word om bij niet antroposofische opvang, maar ook ouders mee wil nemen in nieuwe waarden. Dat ik zelf scholen en ouders benader, is nieuw voor mij. Nu laat ik het nog op mij af komen.

3: Ik ben al een keer gevraagd bij reguleren opvang in Gouda en hoop binnenkort in Emmen bij opvang de pedagogisch professionals enthousiast te maken over 'inlevend meevoelen', maar ook belang van ritme, rust, gewoontes, eerbied, nabootsen, ambachten, echtheid van materialen en jezelf etc. Ik ben ook gevraagd om ouders te coachen in Arnhem, dat zou ik ook meer willen doen en ontstaat nu al een beetje. Het enige wat ik beter kan doen, is meer zelfvertrouwen hebben in mijn kunde.

Albert de Vries

1. Aan mensen vanuit de verschillende Vakgerichte Burgerverengingen, die zich met de voorbereiding van bijeenkomsten bezighouden, geef ik training over 'het geven van presentaties over

hun onderzoek'. Oriëntatie daarbij is: eerst een voorbeeld, de ervaringen, de praktijk en daarna theorie, waarmee die praktijk verhelderd wordt. Ik zie mezelf die training starten met het onderzoeken van de ervaring van deze mensen en te kijken naar de werking van theorie en van voorbeelden.

2. Het samen onderzoeken verrast me. Ik luister open en tegelijkertijd heb ik de inzet om het verhaal van de ander beter tot zijn recht te laten komen. Dat kan samen en versterkt elkaar juist, blijkt.

3. In één van de eerste projecten vanuit 'onderzoek in eigen werk', 1996, gaf Johannes me zijn conceptverslag. Of ik het nog even wilde redigeren. Na een onderzoeksproces van een jaar was het boekje af. Ik zie voor me dat conferenties voorafgaan met een werkbijeenkomst met alle, ook de doorgewinterde, sprekers, waarin ieders verhaal in de werkelijkheid verankerd wordt.

Reacties

Mooi stuk heb je gemaakt! Hoewel dit sociale gebied niet binnen mijn professie valt als **BD tuinder** en dus ook niet de praktische uitwerking van je voorstel vóór mij kan zien, heb ik er wel sympathie voor om zowel Hogeschool, als antroposofen (beroeps-of niet beroeps) én leken/geïnteresseerden samen aan de slag te laten gaan. Dat zal vast niet eenvoudig zijn, maar we moeten de moed op kunnen brengen af en toe dat onder-ons-sfeertje te verlaten. (en mogelijk volop in de maatschappelijke wind komen te staan!?) Ik kan er wel positief tegenover staan. Hartelijke groet, en met respect voor je voorstel, **Arie de Winter**.

Hartelijk dank voor je uitgebreide mail en je voorstellen. Wij (Frans Lutters en ik) hebben er uitgebreid over gesproken en niet toevallig sluimerde er bij ons ook al een poos 'iets' in die richting. We dachten meer aan een nieuw platform of een beweging die slagvaardiger zal zijn dan aansluiten bij bestaande Instellingen. We zouden het goed vinden binnenkort met jou hierover van gedachten te wisselen. Als jij dat ook een goed idee vindt, komen we graag met datavoorstellen. Graag horen we weer van je. Met een hartelijke groet, **Rob mede namens Frans**.
Vereniging voor Vrije Opvoedkunst